

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 2536 від 05.12.2019
Народні депутати України
Я. Юришин та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Вищу раду правосуддя» щодо визначення порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя»

Метою законопроекту є забезпечення незалежного відбору членів Вищої ради правосуддя (далі – ВРП) шляхом залучення до відбору Громадської ради міжнародних експертів (див. пояснювальну записку до проекту).

Для цього пропонується доповнити ст. 7 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» (далі – Закон) ч. ч. 2 та 3 такого змісту:

«Обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя здійснюється з числа кандидатів, які пройшли перевірку Громадської ради міжнародних експертів, утвореної відповідно до Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», на відповідність вимогам та обмеженням, встановленим для членів Вищої ради правосуддя цим Законом, і включені нею до відповідного переліку кандидатів, які можуть бути обрані (призначені) на посади членів Вищої ради правосуддя.

Громадська рада міжнародних експертів: 1) збирає, перевіряє та аналізує інформацію щодо кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя, у тому числі інформацію з обмеженим доступом та результати спеціальних перевірок; 2) здійснює перевірку кандидатів у члени Вищої ради правосуддя на відповідність вимогам та обмеженням, встановлених цим Законом; 3) затверджує переліки кандидатів, які можуть бути обрані (призначені) членами Вищої ради правосуддя; 4) вживає заходів до захисту персональних даних, інформації з обмеженим доступом, які стали відомі Громадській раді міжнародних експертів, її членам у зв'язку із здійсненням їх повноважень».

У проекті передбачаються також зміни до ч. 6 ст. 9 Закону, якими скасовується вимога щодо публікування секретаріатом ВРП інформації про переліки кандидатів на посаду члена ВРП в газеті «Голос України».

Головне науково-експертне управління, розглянувши законопроект, вважає за необхідне зазначити наступне.

1. Громадська рада міжнародних експертів (далі – Громадська рада) позитивно зарекомендувала себе при сприянні Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у кваліфікаційному оцінюванні кандидатів на посади суддів Вищого антикорупційного суду, їх відповідності критеріям доброчесності (моралі, чесності, непідкупності) (див. ч. 4 ст. 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»). Це спонукало ініціювати питання про залучення Громадської ради при формуванні (відборі членів) ВРП. Із зазначеною пропозицією можна погодитися.

Водночас, звертаємо увагу на неоднакові повноваження Громадської ради при формуванні зазначених державних органів.

Так, при формуванні Вищого антикорупційного суду рішення Громадської ради *не завжди є одноосібним та остаточним*. Зокрема, за ініціативою не менше трьох членів Громадської ради питання відповідності будь-якого кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду критеріям, зазначеним в ч. 4 ст. 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», розглядається на *спеціальному спільному засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Громадської ради*. Рішення щодо відповідності такого кандидата цим критеріям ухвалюється більшістю від спільного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та членів Громадської ради, за умови, що за нього проголосували не менше половини членів Громадської ради (див. ч. 5 ст. 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»).

У свою чергу, у законопроекті пропонується визначити, що переліки кандидатів, які можуть бути призначені до складу ВРП Президентом України та обрані Верховною Радою України, з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ або всеукраїнською конференцією прокурорів (абз. 3 ч. 7, абз. 3 ч. 16 ст. 9 Закону в редакції проекту), затверджує виключно Громадська рада.

2. У чинній редакції ч. 2 ст. 10, ч. 2 ст. 11, ч. 2 ст. 12, ч. 2 ст. 13 Закону зазначено, що голосування може проводитися також за кандидатів у члени ВРП, які подали документи у порядку, встановленому цим Законом, та висунуті визначеною в Законі кількістю обраних делегатів. Натомість у проекті передбачається, що голосування проводиться виключно за кандидатів у члени ВРП з *переліку кандидатів, затвердженого Громадською радою* відповідно до ч. 7 ст. 9 цього Закону (див. ч. 2 ст. 10, ч. 2 ст. 11, ч. 2 ст. 12, ч. 2 ст. 13 Закону в редакції проекту).

Таким чином, законопроект по суті наділяє Громадську раду виключними повноваженнями щодо визначення майбутнього складу ВРП. На наш погляд, з метою уникнення корупційних ризиків під час формування

складу ВРП необхідно все ж встановити розумний баланс між повноваженнями усіх учасників вказаного процесу.

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, І. Кунець

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01

Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/7298 від 25.02.2020

32761